

Αθήνα, 12 Μαρτίου 2013

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΤΟ 2013 «ΕΤΟΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ» ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Θέμα: Έρευνα ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ- Ιανουαρίου 2013 - Εξαμηνιαία αποτύπωση οικονομικού κλίματος στις μικρές επιχειρήσεις (0-49 άτομα προσωπικό οι οποίες αποτελούν το 99,6% των ελληνικών επιχειρήσεων) – υποχώρηση απαισιοδοξίας αλλά ένταση αποεπένδυσης.

Η έρευνα που παρουσιάζεται είναι η **πρώτη** για το 2013 που διεξάγει το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της ΓΣΕΒΕΕ σε συνεργασία με την εταιρία MARC AE σε εξαμηνιαία βάση από τον Μάιο του 2009. Έγινε σε πανελλαδικό δείγμα 1.201 πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων (0-49 άτομα προσωπικό), στο διάστημα 21 έως 28 Ιανουαρίου 2013 και έχει ως βασικό στόχο την **αποτύπωση του οικονομικού κλίματος** στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, στους κλάδους της **μεταποίησης, του εμπορίου και των υπηρεσιών, που αποτελούν το 99,6% των επιχειρήσεων στην Ελλάδα.**

Τα ευρήματα αυτής της έρευνας μπορούν να συγκριθούν με τα αντίστοιχα των προηγούμενων ερευνών (Φεβρουάριος 2010 – Ιούλιος 2012). **Οι έρευνες αυτές αποτελούν το μοναδικό εργαλείο, σε πανελλαδικό επίπεδο, για την καταγραφή της κατάστασης και της πορείας του μεγαλύτερου τμήματος της πραγματικής οικονομίας στην Ελλάδα.**

Όπως και στις προηγούμενες έρευνες, έτσι και τώρα, επιχειρείται μια σαφής καταγραφή των τάσεων του οικονομικού κλίματος καθώς και η **παρακολούθηση** των βασικών δεικτών λειτουργίας των μικρών επιχειρήσεων κατά το 2^ο εξάμηνο του 2012, ενώ παράλληλα προχωρά και σε **πρόβλεψη** για το 1^ο εξάμηνο του 2013. **Οι εκτιμήσεις της έρευνας του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ του Ιανουαρίου 2013 όσον αφορά τη συρρίκνωση της απασχόλησης, επιβεβαιώνονται και από τις έρευνες της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η εικόνα που έχουμε επιβεβαιώνει και τις αντίστοιχες, δυσοίωνες εκτιμήσεις μας για τη διακοπή λειτουργίας σημαντικού αριθμού επιχειρήσεων.**

Τα κυριότερα συμπεράσματα της έρευνας παρουσιάζονται συνοπτικά παρακάτω:

A. ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

- 1) Η αποτίμηση του β' εξαμήνου 2012 παραμένει αρνητική, καθώς για το 82% των μικρών επιχειρήσεων η κατάσταση έχει επιδεινωθεί. Όλα τα οικονομικά μεγέθη των επιχειρήσεων διατηρούν αρνητικές επιδόσεις, **με οριακή επιβράδυνση**. Το 81,1 % των επιχειρήσεων σημείωσε μείωση στον κύκλο εργασιών, με μεγαλύτερη μείωση στις **εμπορικές επιχειρήσεις**. Ο μέσος όρος μείωσης του τζίρου για το δεύτερο εξάμηνο του 2012 κυμαίνεται στο 32,9% σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του ίδιου έτους (Διάγραμμα 1).
- 2) Ο μοναδικός δείκτης που παρουσιάζει τη σημαντικότερη επιδείνωση σε σχέση με τις προηγούμενες έρευνες αφορά την επενδυτική δραστηριότητα των επιχειρήσεων. Μόνο το 5,7% αύξησε την επενδυτική δαπάνη (ο αντίστοιχος δείκτης τον Ιούλιο του 2012 ήταν 6,9 %), (Διάγραμμα 1).

Οι προβλέψεις για το πρώτο εξάμηνο του 2013 παραμένουν δυσοίωνες καθώς οι προσδοκίες των επιχειρήσεων είναι αρνητικές (62,9% του δείγματος). Δεδομένου ότι το 45,2% των επιχειρηματιών εκτιμούν ότι το πρώτο εξάμηνο του 2013 δεν θα προβούν σε καμία επένδυση, ενώ ένα επιπρόσθετο 41,5% θα προχωρήσει σε μείωση των επενδύσεων. Φαίνεται να παγιώνεται και να ενισχύεται ένα επικίνδυνο κλίμα από-επένδυσης (Διάγραμμα 4).

- 3) Η επενδυτική ανασφάλεια και αδράνεια των επιχειρηματιών δικαιολογείται και από το γεγονός **ότι το 33% αυτών τοποθετεί χρονικά την ανάκαμψη της αγοράς από το 2020 και μετά, ενώ το 6,8% θεωρεί ότι δεν θα έρθει ποτέ** (Διάγραμμα 7).
- 4) Μόλις το 18,7% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι η επιχείρηση είχε κέρδη το προηγούμενο έτος (2012). Οι περισσότερες επιχειρήσεις (44,7%) προσπαθούν να επιβιώσουν μέσα στην κρίση, λειτουργώντας ακόμη και με ζημιές. Σημειωτέον, για το έτος 2011 οι αντίστοιχοι δείκτες ήταν 20,1% με κέρδη και 42,1% με ζημιές.

B. «ΛΟΥΚΕΤΑ» - ΑΠΩΛΕΙΕΣ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

- 1) Περίπου **170.000 επιχειρήσεις δηλώνουν ότι αντιμετωπίζουν κίνδυνο κλεισίματος το επόμενο δωδεκάμηνο** (64.000 στον κλάδο του **εμπορίου**). Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, η καθαρή μείωση των επιχειρήσεων για αυτό το χρονικό διάστημα θα είναι 55.000 (από αυτές οι 20.000 ανήκουν στον κλάδο του **εμπορίου**). **Εάν επαληθευτούν αυτές οι εκτιμήσεις τότε υπάρχει κίνδυνος απώλειας 195.000 θέσεων συνολικής απασχόλησης (εργοδότες, αυτοαπασχολούμενοι, μισθωτοί)**.
- 2) Σύμφωνα με το μοντέλο του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ **κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012 χάθηκαν 61.000 θέσεις μισθωτής απασχόλησης**. Από τα μέχρι τώρα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (Ιούλιος-Νοέμβριος 2012) προκύπτει ότι η απώλεια αυτή ενδεχομένως να είναι μεγαλύτερη από τις εκτιμήσεις μας.
- 3) **Από την έρευνα προκύπτει ότι οι απώλειες θέσεων μισθωτής εργασίας για το πρώτο εξάμηνο του 2013 θα πλησιάσουν τις 69.000.**
- 4) Οι επιπτώσεις της κρίσης στα μεγέθη και χαρακτηριστικά της απασχόλησης συνεχίζονται, ακολουθώντας την ίδια τάση. Σε κάθε 1 πρόσληψη στον ιδιωτικό τομέα αντιστοιχούν περίπου 4 απολύσεις (στην προηγούμενη έρευνα ήταν 1:7, Ιούλιος 2012) .
- 5) Με βάση αυτά τα στοιχεία και αν συνυπολογίσουμε το συνεχώς αυξανόμενο ποσοστό ανεργίας στις νέες ηλικίες, καθώς και το κλίμα από-επένδυσης που επικρατεί στην ελληνική οικονομία, τότε **βρισκόμαστε μπροστά στον κίνδυνο της υποβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού, της από-επένδυσης σε δεξιότητες και τεχνογνωσία και τελικά στην περαιτέρω επιδείνωση των δεικτών ανταγωνιστικότητας**.

Γ. ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

- 1) Ένα από τα σημαντικότερα ευρήματα της έρευνας αναφέρεται στη ραγδαία μεταβολή του καθεστώτος απασχόλησης στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Η μερική απασχόληση αποτελεί πλέον μία γενικευμένη πρακτική για τις επιχειρήσεις του δείγματος. Πιο συγκεκριμένα 6 στις 10 επιχειρήσεις δήλωσε ότι έχει προχωρήσει κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012 τόσο σε μείωση ωρών εργασίας, όσο και σε μείωση αποδοχών. Επίσης το 47,7% των επιχειρήσεων με προσωπικό έχει προχωρήσει σε έμμεση μείωση του μισθολογικού κόστους, μειώνοντας ώρες ή ημέρες εργασίας. Το αντίστοιχο ποσοστό για τα έτη 2010 και 2011 ήταν 30% (Διαγράμματα 5 και 6).

- 2) Το 52,4% των επιχειρήσεων του δείγματος αντιμετωπίζει προβλήματα στην έγκαιρη καταβολή των μισθών.
- 3) Ως άμεσο μέτρο για να σταματήσει η κατάρρευση των μισθών, του τζίρου και της ζήτησης η ΓΣΕΒΕΕ προκρίνει την επαναφορά της επεκτασιμότητας στις συλλογικές συμβάσεις.

Δ. ΟΦΕΙΛΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

- 1) **Το 33,8% των επιχειρήσεων έχει καθυστερημένες οφειλές σε προμηθευτές. Πάνω από 30% έχει καθυστερημένες οφειλές σε ενοίκια, τράπεζες και ΔΕΚΟ. Ειδικά στον ΟΑΕΕ το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 43%** (σε αντίθεση με το ΙΚΑ που είναι στο 17,3%).
- 2) Οι επιχειρήσεις που καθυστερούν να αποπληρώσουν οφειλές προς την εφορία αυξήθηκαν κατά 25%. Πάνω από τις μισές επιχειρήσεις του δείγματος (51,1%) εκτιμούν ότι δεν θα μπορέσουν να ανταποκριθούν το 2013 στις φορολογικές τους υποχρεώσεις.
- 3) Το 83,7% των επιχειρήσεων του δείγματος έχει προχωρήσει στη διάρκεια των 2,5 τελευταίων ετών σε μείωση των τιμών σε προϊόντα και υπηρεσίες που παρέχουν. Μεγαλύτερες μειώσεις έχουν παρατηρηθεί στις επιχειρήσεις της Αττικής και στον κλάδο των υπηρεσιών.
- 4) Παρά τις μειώσεις αυτές οι επιχειρήσεις θεωρούν ότι οι σημαντικότεροι παράγοντες που εμποδίζουν την περαιτέρω μείωση των τιμών είναι τα λειτουργικά κόστη και οι φόροι, **το μεγαλύτερο μέρος από τα οποία συνιστούν την λεγόμενη «κρατική ακρίβεια»**. Το 50,9% των επιχειρήσεων θεωρεί ότι οι φόροι, οι λογαριασμοί ΔΕΚΟ και το ενεργειακό κόστος είναι το σοβαρότερο εμπόδιο. Το μισθολογικό κόστος θεωρείται εμπόδιο μόνο για το 5% των επιχειρήσεων.

Ε. ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ – ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- 1) Το 80,9% των επιχειρήσεων του δείγματος έχουν χρησιμοποιήσει χρήματα από προσωπικές καταθέσεις προκειμένου να καλύψουν ανάγκες της επιχείρησης. Ο αντίστοιχος δείκτης τον Ιανουάριο του 2011 ήταν 73,5% (αύξηση 11%). **Το 21,5% έχει εκποιήσει προσωπική περιουσία**. Η επιδείνωση των όρων χρηματοδότησης αλλά και η συσσωρευμένη ύφεση αναγκάζει τους επιχειρηματίες να προσφύγουν στους δικό τους τελευταίο καταφύγιο, που είναι ο οικογενειακός προϋπολογισμός και η οικογενειακή περιουσία. Αυτό σημαίνει ότι η ελληνική οικονομία έχει περιέλθει σε «παγίδα ρευστότητας».
- 2) Το ποσοστό των επιχειρηματιών που **θεωρεί ότι οι καταθέσεις τους είναι ασφαλείς κάπου έξω («αλλού»)** από το συμβατικό τραπεζικό σύστημα (εγχώριο ή ξένο) έχει αυξηθεί. Η συμπεριφορά αυτή ενισχύεται μεταξύ των άλλων και από την παρατεταμένη φημολογία περί κατασχέσεων και δεσμεύσεων των καταθέσεων, δημοσίευσης στοιχείων καταθετών και αναδρομικής φορολόγησης των τόκων.
- 3) Το ποσοστό των επιχειρηματιών που θεωρούν ότι η χώρα δεν έχει αποφύγει τον κίνδυνο χρεοκοπίας **μειώθηκε από 54,3% (1^ο εξάμηνο 2012) σε 44,9% (2^ο εξάμηνο 2012)**. Αυτή η υποχώρηση της απαισιοδοξίας ωστόσο δεν έχει περάσει στην ίδια την επιχειρηματική δραστηριότητα.

ΚΥΡΙΑΚΕΣ

- 1) Οι έμποροι σε συντριπτικά ποσοστά (85%) αποδοκιμάζουν το ενδεχόμενο ανοίγματος των καταστημάτων τις Κυριακές, θεωρώντας ότι μια τέτοια ρύθμιση δε θα έχει καμιά θετική επίδραση ούτε στην αγορά (ζήτηση), αλλά ούτε και στην απασχόληση. Αυτό ενισχύεται και από την έρευνα του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ για το εισόδημα, σύμφωνα με την οποία το 68,8% των νοικοκυριών επιλέγει τους δύο μήνες των εκπτώσεων για τις αγορές του, και μόνο.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

• ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ 2^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2012

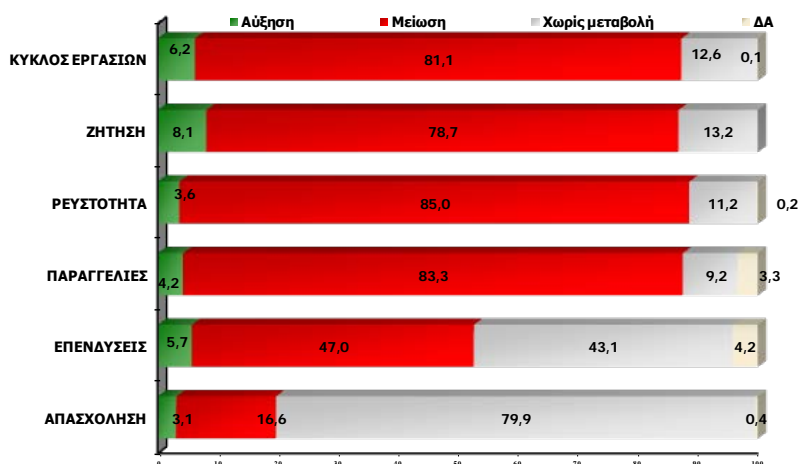
Πάνω 8 στις 10 επιχειρήσεις (82 %) καταγράφουν επιδείνωση της γενικής οικονομικής τους κατάστασης. Η τάση αυτή είναι οριακά μικρότερη από την προηγούμενη έρευνα. Ειδικότερα, **επιδείνωση** εμφανίζεται:

- στον κύκλο εργασιών το 81,1 %
- στη ζήτηση το 78,7%
- στη ρευστότητα το 85 %
- στις παραγγελίες το 83,3%
- στις επενδύσεις: αύξηση καταγράφει το 5,7%, μείωση το 47 % και στασιμότητα το 43,1%

Ο βαθμός μείωσης της αγοραστικής δύναμης αντανακλάται στο ποσοστό των επιχειρήσεων που παρουσιάζουν μείωση του τζίρου και της ζήτησης τους. Η εικόνα αυτή είναι ενδεικτική της δεινής οικονομικής κατάστασης στην οποία έχουν περιέλθει οι επιχειρήσεις λόγω κατάρρευσης της αγοραστικής δύναμης. Ο μέσος όρος μείωσης αγγίζει το 32,8%, λίγο μικρότερος από την αντίστοιχη μείωση των εισοδημάτων (38% - έρευνα εισοδήματος, ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, Δεκέμβριος 2012).

Το σημείο που αξίζει να υπογραμμιστεί από τους δείκτες αποτίμησης του 2ου εξαμήνου του 2012 είναι η επενδυτική συμπεριφορά των επιχειρηματιών. Το 47% των επιχειρήσεων προχώρησε σε μείωση των επενδύσεων. Αυτός είναι ο μοναδικός δείκτης που παρουσιάζει επιδείνωση σε σχέση με τις προηγούμενες έρευνες, καταδεικνύοντας τη διατήρηση ενός κλίματος απαισιοδοξίας, χαμηλής επενδυτικής εμπιστοσύνης και έλλειψης χρηματοδοτικών εργαλείων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

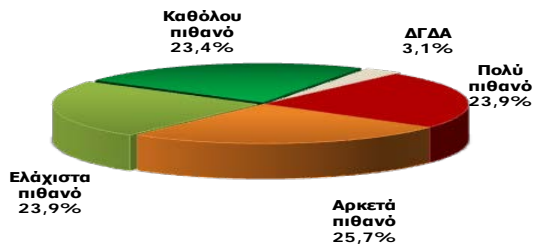
• ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- 1) Το ποσοστό των μικρών επιχειρήσεων που θεωρούν πολύ ή αρκετά πιθανό το ενδεχόμενο να έχουν το επόμενο διάστημα σοβαρό πρόβλημα λειτουργίας σε βαθμό που θα κινδυνεύσουν να κλείσουν παραμένει αρκετά υψηλό αν και μειούμενο (47,3% έναντι 53,3 % τον Ιούλιο του 2012).
- 2) Σε απόλυτα μεγέθη 170.000 επιχειρήσεις βρίσκονται στο «κόκκινο» (από αυτές οι 64.000 ανήκουν στον κλάδο του εμπορίου). Εκτιμάται ότι η καθαρή μείωση επιχειρήσεων τους επόμενους 12 μήνες θα είναι 55.000. Από αυτές οι 20.000 ανήκουν στον κλάδο του εμπορίου.
- 3) Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με ένα μετριοπαθές σενάριο τα πιθανά λουκέτα επιχειρήσεων, που βρίσκονται στο «κόκκινο» συνεπάγονται κίνδυνο απώλειας 195.000 θέσεων συνολικής απασχόλησης (εργοδότες, αυτοαπασχολούμενοι, μισθωτοί).

- 4) Η καθαρή μείωση επιχειρήσεων στο επόμενο τρίμηνο υπολογίζεται στις 7.000. Μεγαλύτερος κίνδυνος εμφανίζεται για τις επιχειρήσεις του κλάδου του εμπορίου, για τους αυτοαπασχολούμενους και για όσες επιχειρήσεις απασχολούν 1 άτομο.

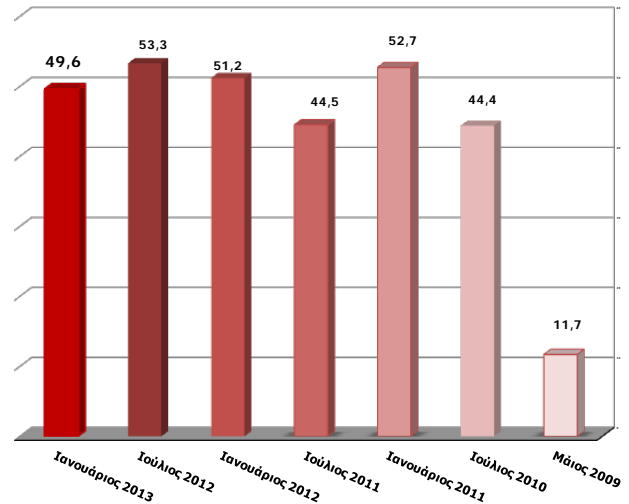
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

Θεωρείτε πιθανό ή όχι το ενδεχόμενο η επιχείρησή σας να έχει σοβαρό πρόβλημα λειτουργίας το επόμενο διάστημα σε βαθμό που θα κινδυνεύει να κλείσει;

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

Φόβος για ενδεχόμενο κλείσιμο της επιχείρησης Συγκριτικό Γράφημα

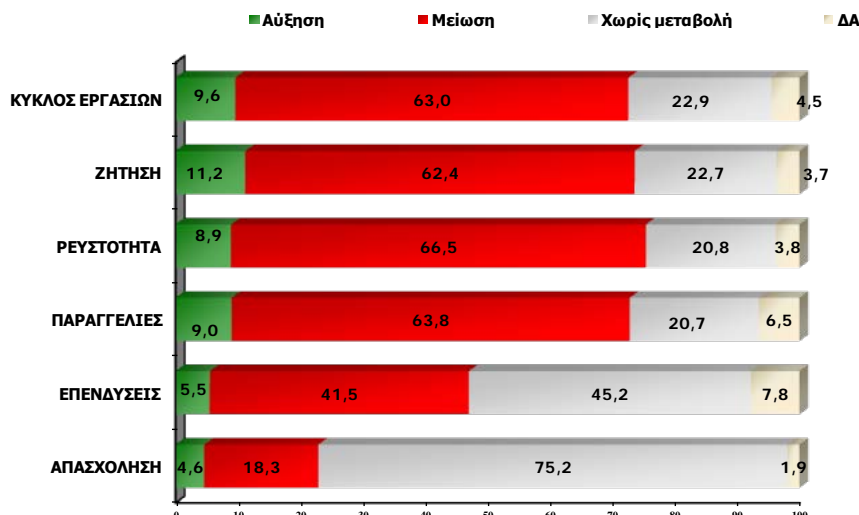
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 1ο ΕΞΑΜΗΝΟ 2013

Οι προβλέψεις σχετικά με την πορεία των επιχειρήσεων το επόμενο εξάμηνο παραμένουν αρνητικές αλλά εμφανίζεται μια πολύ μικρή μείωση της απαισιοδοξίας. Το 62,9% αναμένει επιδείνωση έναντι 64,7% το προηγούμενο εξάμηνο. Ο βαθμός απαισιοδοξίας είναι μεγαλύτερος στις πιο μικρές επιχειρήσεις του δείγματος. Ειδικότερα, επιδείνωση προβλέπει:

- στον κύκλο εργασιών το 63% των ερωτηθέντων
- στη ζήτηση το 62,4%
- στη ρευστότητα το 66,5%
- στις παραγγελίες το 63,8%.
- στις επενδύσεις: αύξηση προβλέπει το 5,5%, μείωση το 41,5% και στασιμότητα το 45,2%

Συνολικά, σε όλους τους δείκτες οικονομικού κλίματος το 2/3 των ερωτώμενων εμφανίζει απαισιοδοξία και αρνητικές προσδοκίες ως προς τις επιδόσεις των επιχειρήσεων το επόμενο εξάμηνο.

ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΕΠΟΜΕΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4

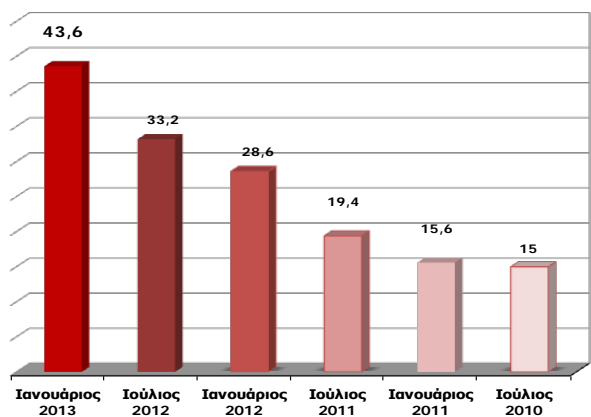

• ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΜΙΣΘΟΙ

- Οι επιπτώσεις της κρίσης στα μεγέθη και χαρακτηριστικά της απασχόλησης συνεχίζονται, ακολουθώντας την ίδια τάση. Σε κάθε 1 πρόσληψη στον ιδιωτικό τομέα αντιστοιχούν περίπου 4 απολύσεις (στην προηγούμενη έρευνα ήταν 1:7, Ιούλιος 2012).
- Μείωση προσωπικού κατά το τελευταίο εξάμηνο ανέφερε το 16,6% των επιχειρήσεων ενώ αύξηση ανέφερε το 3,1%. Σε απόλυτα μεγέθη η καθαρή απώλεια θέσεων μισθωτής εργασίας κατά το 2^ο εξάμηνο του 2012 υπολογίζεται σε 61.000 άτομα.
- Όσον αφορά τις προβλέψεις για το πρώτο εξάμηνο του 2013 προβλέπεται απώλεια 64.000 θέσεων μισθωτής εργασίας.
- Πάνω από 1 στις 2 επιχειρήσεις (52,4%) αντιμετωπίζει δυσκολίες στην έγκαιρη καταβολή μισθών, ποσοστό που επαληθεύεται και από τις εκθέσεις του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας. Περίπου 5 στις 10 επιχειρήσεις (47,7%) προχώρησαν σε μείωση ωρών ή ημερών εργασίας σε κάποιους υπαλλήλους (το ποσοστό αυτό τον Ιούλιο του 2012 ήταν 40,5%). Αυτά τα ευρήματα βρίσκονται σε ευθεία συσχέτιση με το εύρημα της «κοινωνίας του 1/2» που παρουσιάστηκε στην έρευνα της ΓΣΕΒΕΕ για το εισόδημα (Δεκέμβριος 2012).
- Αξίζει να σημειωθεί ότι το 43% των επιχειρήσεων αναγκάστηκε να προχωρήσει σε μείωση των αποδοχών των εργαζομένων (έναντι 33,2% τον Ιούλιο του 2012). Συνολικά 1 στις 2 επιχειρήσεις που απασχολούν αμειβόμενο προσωπικό προχώρησε σε έμμεση (μείωση ωρών ή ημερών εργασίας) ή σε άμεση μείωση των αποδοχών των υπαλλήλων. Η μερική απασχόληση αποτελεί πλέον μια γενικευμένη πρακτική στις επιχειρήσεις. Το 60,2 % των επιχειρήσεων έχει μειώσει ώρες εργασίας ή/ και αποδοχές υπαλλήλων.

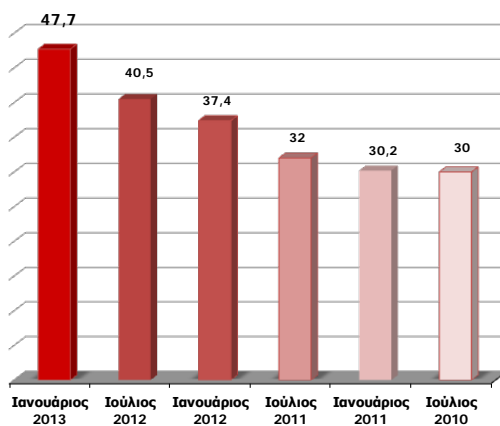
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5

Έχουν αναγκαστεί να μειώσουν τις αποδοχές κάποιων υπαλλήλων
-Βάση: Όσοι απασχολούν αμειβόμενο προσωπικό -

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6

Έχουν αναγκαστεί έστω και περιστασιακά να μειώσουν ώρες ή ημέρες εργασίας σε κάποιους υπαλλήλους
-Βάση: Όσοι απασχολούν αμειβόμενο προσωπικό -

• ΟΦΕΙΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- 1 στις 3 επιχειρήσεις (33,8%) δηλώνει ότι έχει καθυστερημένες οφειλές προς τους προμηθευτές.
- Πάνω από το 30% των επιχειρήσεων αναφέρει ότι καθυστερεί οφειλές σε ενοίκια, τράπεζες, ΔΕΚΟ.
- Στον ΟΑΕΕ (Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών) οφείλει εισφορές το 43% των ερωτηθέντων.
- Μόνη εξαίρεση το ΙΚΑ (17,6%), το οποίο επέδειξε μια σχετική πρόνοια αναφορικά με τις ρυθμίσεις που έκανε σχετικά με την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών.

Το μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης σε σχέση με τις οφειλές (περίπου 25%) αναφέρεται σε **ληξιπρόθεσμα χρέη προς την εφορία**. Αυτό δείχνει ότι η φορολογική επιβάρυνση των μικρών επιχειρήσεων, η οποία αυξάνεται με το νέο νόμο, θα επιδεινωθεί ακόμη περισσότερο μέσα στο 2013. Αμέσως μετά ακολουθούν **οι οφειλές προς τις ΔΕΚΟ, στοιχείο που καταδεικνύει ότι η «κρατική ακρίβεια» συνεχίζει να αποτελεί ένα από τα**

σημαντικότερα ποσοστά του λειτουργικού κόστους των επιχειρήσεων. Οι μισοί επιχειρηματίες εκτιμούν ότι δεν θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις φορολογικές τους υποχρεώσεις το επόμενο έτος. Τούτο συνάδει με τα συμπεράσματα της έρευνας εισοδήματος του ΙΜΕ-ΓΣΕΒΕΕ όπου το 54,3% των πολιτών δηλώνουν αδυναμία πληρωμής

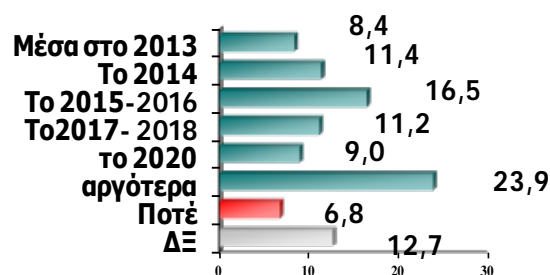
Αξίζει επιπλέον να σημειωθεί ότι το 80,9% των ερωτηθέντων δηλώνουν ότι έχουν χρησιμοποιήσει χρήματα από προσωπικές καταθέσεις προκειμένου να καλύψουν ανάγκες της επιχείρησης. Το 21,5% έχει εκποιήσει προσωπική περιουσία.

Τέλος, παρά τη σημαντική αύξηση στο κόστος λειτουργίας τους, περισσότερες από 8 στις 10 επιχειρήσεις δήλωσαν ότι τα τελευταία 2,5 χρόνια προχώρησαν σε μείωση των τιμών. Μειώσεις όμως δεν υπήρξαν στις εισαγόμενες πρώτες ύλες, τα εισαγόμενα προϊόντα και ιδιαίτερα στα τυποποιημένα. Παράλληλα, υπήρξαν μεγάλες αυξήσεις στις ΔΕΚΟ, το ενεργειακό κόστος, τον ΦΠΑ και ιδιαίτερα στο κόστος χρήματος.

• ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

- Από την έρευνα προκύπτει ότι οι στάσεις των επιχειρήσεων του δείγματος διακρίνονται από μια σειρά επιφυλάξεων ως προς τις μελλοντικές προοπτικές. Πιο συγκεκριμένα το κλίμα απαισιοδοξίας σε σχέση με την αποφυγή του κινδύνου χρεοκοπίας έχει καμφθεί αφού το ποσοστό εκείνων που θεωρούν ότι η χώρα δεν έχει αποφύγει αυτόν τον κίνδυνο μειώθηκε από 54,3% τον Ιούλιο του 2012 σε 44,9% τον Ιανουάριο του 2013. Άλλωστε, το 39% των ερωτώμενων τοποθετεί την επανεκκίνηση της ανάκαμψης τουλάχιστον από το 2020 και μετά.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7: Πότε πιστεύετε ότι θα φανούν τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης της αγοράς;

- Το κλίμα αβεβαιότητας σε σχέση με το τραπεζικό σύστημα διατηρείται και για το 2^ο εξάμηνο του 2012. Πιο συγκεκριμένα παρατηρείται αύξηση του ποσοστού των επιχειρηματιών που θεωρούν ότι τα χρήματά τους είναι ασφαλής «αλλού», διαμορφώνοντας μια ισχυρή τάση αμφισβήτησης της ικανότητας του τραπεζικού συστήματος να προστατεύσει τα χρήματά τους. Αυτή η αβεβαιότητα έχει προκληθεί από την κρίση, αλλά επιτείνεται περαιτέρω από την καλλιέργεια φόβου εκ μέρους των οικονομικών αρχών, σχετικά με άνοιγμα λογαριασμών, κατασχέσεις καταθέσεων, συλλήβδην αυτόματους μηχανισμούς δέσμευσης χρημάτων.
- Σε σχέση με την πρόθεση της Κυβέρνησης για άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές, οι έμποροι σε συντριπτικά ποσοστά (85%) αποδοκιμάζουν το ενδεχόμενο αυτό, θεωρώντας ότι μια τέτοια ρύθμιση δε θα έχει καμιά θετική επίδραση ούτε στην αγορά (ζήτηση-κύκλος εργασιών), αλλά ούτε και στην απασχόληση.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ασημακόπουλος Δημήτρης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (Ιανουάριος 2013) ΜΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

Τα παρακάτω νούμερα αναφέρονται σε ποσοστά επί του συνόλου των ερωτηθέντων επιχειρηματιών

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

		ΙΑΝ. 2013	ΙΟΥΛ. 2012	ΙΑΝ. 2012	ΙΟΥΛ. 2011	ΙΑΝ. 2011	ΙΟΥΛ. 2010	ΦΕΒ. 2010
ΤΖΙΡΟΣ	Μείωση	81,1	85	82,5	80,0	80,2	77,8	70,7
	***Οα μειωθεί περισσότερο	63,0	62,3	78,6	64,7	70,0	65,6	53,2
ΖΗΤΗΣΗ	Μείωση	78,7	83,1	82,0	77,9	78,3	77,0	71,1
	***Οα μειωθεί περισσότερο	62,4	63,1	76,5	62,8	70,5	63,8	52,2
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	Μείωση	85,0	86,5	85,9	82,6	84,3	79,0	74,7
	***Οα μειωθεί περισσότερο	66,5	64,7	79,9	64,7	74,3	66,9	55,5

		ΙΑΝ. 2013	ΙΟΥΛ. 2012	ΙΑΝ. 2012	ΙΟΥΛ. 2011	ΙΑΝ. 2011	ΙΟΥΛ. 2010	ΦΕΒ. 2010
ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ	Μείωση	83,3	85,4	83,5	79,6	79,5	76,1	70,1
	***Οα μειωθεί περισσότερο	63,8	64,3	77,3	63,8	70,8	64,4	54,1
ΕΠΕΝΔΥΣΕΣ	Μείωση	47,0	37,4	37,6	41,5	45,3	52,3	40,7
	***Οα μειωθεί περισσότερο	41,5	33,1	40,5	34,6	43,2	47,5	33,6
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	Μείωση	16,6	18,7	20,1	20,4	24,1	21,9	21,1
	***Οα μειωθεί περισσότερο	13,1	13,8	16,4	17,6	18,3	21,2	15,3

* Καταγεγραμμένη μείωση προηγούμενου εξαμήνου

** Προβλεπόμενη μείωση για το επόμενο εξάμηνο